Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой Үнэн

№ 149 (4785)
ВТОРНИК
ИЮЛИИН 31
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

Таряа хуряалга улам бүри ойртожо байна.

Үбһэ тэжээл элбэг дэлбэгээр бэлэдхэжэ абахын хажуугаар бүхы комбайн, молотилка, жатка, хадуур гэхэ мэтэеэ бүрин бэлэн болгохо гээшэ зайлашагүй шухала зорилго мүн.

Ургаса хуряалгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтая

Таряахуряалга—хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдэй эгээл шухала кампани мүн. Үндэр ургаса хуряаха ябадал ехэнхидээ энээнһээ болодог. Юуб гэхэдэ, хэдышье лайн таряа ургуулаад, тэрэниие саг соонь хуряажа абангүй унагааһан, гээһэн колхозууд баян ургаса абажа шадахагүй байна. Таряахуряалга гээшэ хүлеэдэггүй, сезонно хүдэлмэри байһаниинь хэндэшье мэдээжэ.

Шэнэ жэлэй ургасые эдеэшэмсээрынь гээлтэгүйгөөр хуряажа, гүрэндэ таряа тушаалгые хаһа болзор соонь дүүргэхэ хэрэгтэ парти ба правительство хэзээ бүхэндэ угаа ехэ анхарал гаргадаг байна. «1945 ондо ургаса хуряаха ба хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ тухай» ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй тогтоол гарһаар үнихэн болобо. Парти ба правительствын энэ шухала удхашанартай тогтоол соо шэнэ ургаса хуряалгада бэлэдхэл ба тэрэниие үнгэргэхэ, гүрэндэ хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ тушаа колхоз, МТС, совхозуудта тодо һонор заабаринууд үгтэһэн ба тэдэнэй урда нилээдгүй ехэ зорилгонууд табигдаһан байха юм.

Гэбэшье, манай республикын МТС, колхозууд таряахуряалгада бэлэдхэлые дээрэхи тогтоолой эрилтые харюулхаар ябуулжа шадаагүй байһаар. Түбхын түрүүндэ таряахуряалгын машина зэмсэгүүд колхоз, МТС бүхэнөөр дүүргэгдэһэн байха ёһотой байгаа. Гэбэшье, энээниие хүсэд шиидхэһэн баримтанууд республика соо тоотойхон байха юм. Комбайн заһабарилха түсэб тон хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байнхай. Республикын олонхи машинно-тракторна станцинууд комбайн заһабарилха түсэбүүдээ аяар мүнөө хүртэр 30—40 процентһээ дээшэ гаргаагүй байха юм. Хэжэнгын МТС энээнһээ урда тээ хододоо түрүүлжэ ябадаг аад, мүнөө жэлэй комбайн заһабарилгын түсэбые оройдоо арбаад процент дүүргэһэн байна. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, Хэжэнгын МТС-эй коллектив урдынгаа амжалтануудаар һанаагаа амаршоод, заһабарилгын темпэ шангадхаха тушаа эрид хэмжээнүүдые хараалаагүй гэхэдэ алдуу боломоор бэшэ гээшэ. Жиримскэ МТС заһабарилгые тон хангалтагүйгөөр үнгэргэхэтээ хамта, эрхим шанарай түлөө тэмсэдэггүй байһаниинь элирбэ. Эдэнэрэй заһабарилжа бэлэн болгоһон хэдэхэн комбайнууд эндэ тэндээ дутуунуудаар гон олон байба. Тэрэшэлэн Курбын, Селендумын, Тарбагатайн, Ново-Брянска МТС-үүд заһабарилгын шанар хангалтагүйгөөр сахижа үргэлжэ голодоһо гаргана. Ехэ Куналейн МТС мэнэ һая болтор ганцашье комбайн заһабарилжа гаргаагүй байба.

Аймагуудтахи партийна, советскэ органууд МТС-үүдэй хүдэлмэридэ үшөө мүнөө хүртэр бодото туһаламжа үзүүлнэгүй. ВКП(б)-гэй Тарбагатайн айком ба аймгүйсэдком машинно-тракторна станцинуудтаа үдэр бүриин хүтэлбэри үгэжэ шадангүй тракторна хүдэлмэриин жэлэй түсэбүүдэй дүүргэлтэ ба комбайн заһабарилгые һаатуулха туханда хүргөөд байна.

Нёдондоной таряахуряалгада бэлэдхэлые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ хуряалгые ехэхэнээр унжагайруулһан ябадалһаа республикын олонхи аймаг, колхозууд һургаал абангүй, дахяад дабтажа байха юм. Заиграйн, Бичурын, Зэдын, Кяхтын колхозууд таряахуряалгада бэлэдхэлые илангаяа хангалтагүйгөөр ябуулна.

Таряа хадагалха, хатааха газар, гүрэндэ тушааха таряа зөөхэ эмһарта, тэргэ, зэмсэг болон ургаса хуряаха гар хэрэгсэлнүүдэй бэлэдхэл хаа-хаанагүй нобшоруулагдажа байнхай. Хуряалгын эдэ бүхы хэрэгсэлнүүд комбайн ба эгээлэй машина зэмсэгүүдэй заһабарилга шэнгл харюусалгатайгаар бэлэдхэгдэхэ ёһотой.

ВКП(б)-гэй обкомой XX пленумэй тогтоол соо таряахуряалгада бэлэдхэлые түргэн саг соо дүүргэхэ бүхы хэмжээнүүд хараалагдаба. Пленум болбол байгша оной августын 1 хүртэр таряахуряалгада ябаха бүхы комбайн, трактор, молотилка, автомашина, эгээлэй машинанууд ба гар хэрэгсэлнүүд, тэргэ, зэмсэг мэтын заһабарилганuудые дүүргэхэ ябадал хангахыень ВКП(б)-гэй айком, аймгүйсэдком, МТС, совхозуудай директорнууд ба колхозуудай түрүүлэгшэнэрые уялгаба.

Таряахуряалгада бэлэдхэлые энээнһээ үнгэртэр унжагайруулжа болохогүй. МТС, колхоз ба совхозуудай мүнөөдэрэй эгээл шухала зорилго хадаа «1945 ондо ургаса хуряаха ба хүдөө ажалай продуктнуудые бэлэдхэхэ тухай» СССР-эй СНК ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй болон ВКП(б)-гэй обкомой XX пленумэй эрилтын ёһоор таряахуряалгада бэлэдхэлые энэ дары эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, шэнэ ургасаяа эмхитэйгээр хуряажа захалха ябадал болоно.

Хүдөө нютагуудай партийна, советскэ, газартаряалангай органууд таряахуряалгада бэлэдхэлые хүдөө ажалай ондоо хүдэлмэринүүдтэй зохилдуулан, графигай ёһоор үнгэргэхэ ябадал колхоз, МТС бүхэнөөр хангаха уялгатай.

Арадай уранзурааша Ц. С. Сампиловай уранһайханай ажал-ябуулгын 25 жэлэй ой

Бурят-Монгол АССР-эй арадай уранзурааша ба РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулгаша Цыренжап Сампилович Сампиловай уранһайханай ажал-ябуулгын 25 жэлэй ойе манай республикын столициин олониитэ болбол тон халуунаар ба баяртайгаар тэмдэглэбэ.

Июлиин 28-да Бурят-Монгол гүрэнэй Ленинэй орденто хүгжэмтэ-драмын театр соо нүхэр Сампиловай творческо ба олониитын ажал-ябуулгын 25 жэлэй ойдо зорюулагдажа баярай суглаан болобо. Бурят-Монгол АССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулгаша нүхэр Р. С. Мэрдыгеев болбол нүхэр Сампиловай ажабайдал ба творчество тухай дэлгэрэнгы элидхэл хэбэ.

БМАССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгүүдэй Управлениин үмэнэһөө нүхэр Либерзон. Научна-шэнжэлэлгын институдай үмэнэһөө нүхэр Шулунешин, БМАССР-эй уранзураашадай Союзай үмэнэһөө нүхэр Тинин, БМАССР-эй уранзохёолшодой Союзай үмэнэһөө нүхэр Галсанов, республикын композиторнуудай Союзай үмэнэһөө нүхэр Берлинский гэгшэд республикын арадай уранзурааша нүхэр Сампиловые халуунаар амаршалаад, саашадаа улам үрэжэлтэйгөөр хүдэлмэрилхые хүсэбэд.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин уялгые дүүргэгшэ нүхэр Монкетов болбол нүхэр Цыренжап Сампилович Сампиловые Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаһан тухай Указ уншахадань, тэндэ байгшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Театрын зал соо нүхэр Цыренжап Сампилович Сампиловай зураһан элдэб олон картинануудые харуулһан выставкые суглаанда хабаадалсагшад угаа һонирхолтойгоор харабад.

Һүүлээрынь республикын эрхим артистнуудай хабаадалгатайгаар һонирхолтой концерт болобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): Советскэ Союзай Геройнууд хоёрдохи Белорусска фронтын сэрэгшэд ахалагша лейтенант М. П. Берестовенко, ахалагша лейтенант Н. М. Нырков, старшина А. А. Литвиненко, сержант П. А. Смирнов, сержант В. Е. Глазков, старшина А. Г. Сучков, старшина А. В. Обухов ба ахалагша сержант Н. А. Полунин.
Е. Копытын фото (ТАСС-эй фотохронико).

„Үглөөгүүр Байкал дээрэ“

1940 он. Бурят-монгол арад өөрынгөө урган мандажа байгаа искусствые москвада, Советскэ Союзай столицада харуулаа һэн. Тэрэ декадын үедэ манай арадай уранһайханай шэмэ дээжэнь табигдаа. Арад зоной уранзурагай творчествын выставкэ дээрэ БМАССР-эй габьяата ажал-ябуулгаша уранзурааша Роман Сидорович Мэрдыгеевэй олон зурагууд байгаа һэн. «Үглөөгүүр Байкал дээрэ» гэжэ зураг эрхим шанараараа бусадһаа илгарна.

Энэ картина дээрэ Байгал далайн нэгэ захань харагдана. Үглөөгүүр наранай һая гаража байха үе. Сэгээн сэнхир үглөөгүүр өөдөө хараха хада эндэ-тэндэ баглагар сагаан үүлэнүүд сайбартан байна. Саана холо, Байгал далайе тойроһон хада уулануудай мүнхэ саһата оройнууд ёройжо харагдана. Байгалай тунгалаг һайхан уһаниинь бага сага долгилон миралзажа байна.

Энэ зураг хадаа Бурят-Монголой тала дайдын байдалые тон тодо һайханаар дамжуулна. Энэ картинын хаанашье байгаа хадань, эмэдэлхэйн алдартай Байгал далай гэжэ сэхэ танижа хэлэхээр.

Үзэсхэлэн гоё Байгал далай тухай олон художнигууд зураһан байгаа. Читын художник Сверкунов, манай арадай багша Дадуев болон бусад олон уранзураашад Байгал далайгаа магтажа бэшэһэн бэлэй. Теэд манай Бурят Монголой уранзурааша Р. С. Мэрдыгеев хорхойтомо ба омгорхомо һайханаар зураба.

Байгал далай тухай хэдэн олон уран һайхан номууд бэшэгдэһэн юм. Тэрээн тухай арад зомнай дуу зохёожо, ульгэр онтохо хэлсэдэг байна. Теэд мүнөө болтор энэ һайхан далай тухай шэлдэг һайн зураг бэшэгдээгүй байгаа. Энэ дутууе манай Бурят-Монголой эрхим уранзураашадай нэгэн болохо Р. С. Мэрдыгеев «Үглөөгүүр Байкал дээрэ» гэһэн эрхим картина зуража хүсэдүүлбэ гээшэ.

Р. ТУГУТОВ.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын Алдар“ гэжэ орден ба „Эхын Медаль“ гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-ай Указай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаха гэбэл:

Юһэн хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. БАИБОРОДИНА Ольга Савельевнае—Яруунын аймагай, Укыр тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Найман хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. Егорова Василиса Бадлуевнае—Яруунын аймагай, Укыр тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
2. КУРБЕТЬЕВА Вера Григорьевнае—Яруунын аймагай, Укыр тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
3. КУРБЕТЬЕВА Анна Васильевнае—Яруунын аймагай, Укыр тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
4. СУНДУЕВА Чимитсо Хайдаповнае—Яруунын аймагай Гунда тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
5. ЯКУШЕВСКАЯ Маланья Перфильевнае—Яруунын аймагай, «Коминтерн» колхозой гэрэй эзэн эхэнэр.

Долоон хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 3-ДАХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. БАИБОРОДИНА Ирина Андреевнае—Яруунын аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
2. БЕЛОБОРОДОВА Мария Гавриловнае—Яруунын аймагай, Госрыбзаводой хүдэлмэришэн.
3. МУЛИНА Екатерина Игнатьевнае—Яруунын аймагай, Мясосовхозой хүдэлмэришэн.
4. БАРАНОВА Вера Николаевнае—Түнхэнэй аймагай, «Победа» колхозой колхозница.
5. КРАСИКОВА Анна Трофимовнае—Прибайкальска аймагай Мостовка тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
6. КОНЮШКИНА Марфа Павловнае—Түнхэнэй аймагай, «Гигант» колхозой колхозница.
7. КОБЫЛКИНА Татьяна Федоровнае—Яруунын аймагай, Гунда тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
8. МЕЗЕНЦЕВА Елизавета Лаврентьевнае—Прибайкальска аймагай, Таловка тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
9. ПЕТРОВА Елена Фёдотовнае Прибайкальска аймагай, Ильинка тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
10. ЧУМАКОВА Анфиза Иннокентьевнае—Прибайкальска аймагай, Лазогой нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Зургаан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. АШЕНКОВА Анна Тимофеевнае—Түнхэнэй аймагай, «Заря» колхозой колхозница.
2. БОДЕЕВА Дулма Жаповнае—Түнхэнэй аймагай, «XVII партсъезд» колхозой колхозница.
3. БАТАРОВА Сырен-Дулма Аддановнае—Түнхэнэй аймагай. «XVII партсъезд» колхозой колхозница.
4. ВЕРШИНИНА Сусанна Алексеевнае—Прибайкальска аймагай, «Новый Путь» колхозой колхозница.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Советскэ Союзай һонин

Донбассын угольщигууд колымчануудта ошобо

Магаданда Донбассһаа шефтээ абаһан горнягуудай делегаци ерэбэ. Горнягууд болон колымчануудай хоорондохи хани барисаан болбол Донбассые немецкэ эзэмдэгшэдһээ сүлөөлхэ үдэрнүүд соогуур эхилһэн байгаа.

Энэ үедэ Дальстроевцы хадаа өөһэдынгөө шефтэ абагшадта ехэхэн туһаламжа үзүүлбэ. Үнгэрэгшэ жэлэй һүүлээр тэдэнэр хадаа угольщигуудта нэгэ эшелон бэлэг эльгээһэн байха юм.

Делегаци болбол Дальстройн начальник Социалистическэ Ажалай Герой Никишовтай уулзаба. Айлшад хадаа эльгээһэн бэлэгүүдэйнь түлөө баясхалан хүргөөд, Донецка шахтнуудые һэргээн бодхоохо хүдэлмэринүүдэй ябаса тухай хөөрэжэ үгэбэд.

Колымада өрөөд байха үедөө делегадууд болбол тэндэхи заводууд, мастерскойнууд, угольна шахтнууд нэгэдэхи Колымскэ санатори хараха байна. (ТАСС).

Казахска Тургай городой 100 жэлэй ой

Казахстанай мал ажалтай районуудай нэгэн томохон центр болохо Тургай городойхид өөрынгөө городой тогтоһонһоо хойшо 100 жэл болһониие һайндэрлэбэ.

Зуун жэлэй саада тээ Тургай мүрэнэй эрье дээрэ ехэ бэшэ бэхэжүүлгэ баригдаһан байгаа. Тургай город хадаа тон аалиханаар ургаһан юм. Тэрэ городой бии болоһоной һүүлээр 20 жэл болоод байхада, тэндэ арайхан гэжэ 900 ажаһуугшад тоологдоһон байгаа.

Советскэ засагай жэлнүүдтэ энэ талын бишиихан город хадаа танигдамаар бэшээр ондоо боложо, Казахска республикын томохон районуудай центрнүүдэй нэгэниинь болобо. Эндэ театр, дунда һургуули, библиотекэ, үхибүүдэй болон медицинскэ учрежденинүүд нээгдэнхэй. Амангельд Имановай музей болбол ехэхэн һонирхолтой болоо, тэндэ 1916 ондо болоһон восстани тухай экспонадууд суглуулагдаһан байха юм. Тургайда саг үргэлжэ газетэ гаргадаг ба радио дамжуулга хүдэлмэрилнэ.

Тургай город хадаа түмэр замһаа хэдэн зуун километр холо байбашье һаа, оронтоёо авиациин болон автомобильна харгы замаар холбогдонхой.

Тургай городто ажаһуугшад илалтын хэрэгтэ ехэхэн туһаламжа үзүүлһэн байна. Тэндэхи малшад хадаа дайн сэрэгэй жэлнүүдтэ нииитын һүрэг малые 40 мянган толгой хүртэр олошоруулһан байха юм. (ТАСС).

Городой огороднигуудта туһаламжа

Огородтой байһан городой зондо худалдагдаха амһартануудые хэхэ ба заһабарилха ябадалые эмхэхэ асуудалда зорюулагдаһан, хүдэлмэришэд ба алба хаагшадай хубиин ба хамтын огород хэхэ ажалда туһаламжа үзүүлхэ тушаа ВЦСПС-эй дэргэдэхи комитедэй заседани болобо. РСФСР-эй нютагай ажаүйлэдбэриин Арадай Комиссариадай, РСФСР-эй Совнаркомой дэргэдэхи олзоборилгын кооперациин Управлениин, нютагай ажаүйлэдбэриин, транспортна машинабайгуулгын ба түмэр замай заводуудай хүдэлмэришэдэй профсоюзай Центральна Комитедүүдэй түрүүлэгшэд мэдүүлгэнүүдые хэбэ.

Тэрэ комитет хадаа шэнэ ургаса хуряахада хэды шэнээн амһарта огороднигуудта хэрэгтэй байһаниинь тодорхойлжо, тэрэнэй заһабари ба үйлэдбэрилгые хүдэлмэришэдэй хангалгын таһагуудай, нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинууд дээрэ болон олзоборилгын кооперацинуудай артельнүүдтэ хэхыень профсоюзна организацинуудта дурадхаба.

Тэрэшэлэн хүдэлмэри ба алба хаагшадай хубиин огородууд дээрэхи капуста, помидор болон огурцы үбэлдөө дабһалха тухай СССР-эй худалдаа-наймаанай Арадай Комиссарай орлогшо нүхэр Шаровай мэдүүлгэ тэрэ суглаан дээрэ шагнагдаба. ОРС ба магазинуудаар дамжуулан тогтоогдоһон нормын ёһоор огороднигуудта дабһа худалдаха.

Эстониин гайхамшагта ажал-ябуулагшадай дурасхалые мүнхэжүүлэлгэ

Эстонско ССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол советскэ засагай түлөө тэмсэлдэ наһа барааһан Эстонско арадай гайхамшагта ажал-ябуулгашадай дурасхаалые мүнхэжүүлхэ тухай тогтоол батална. Таллин городто эстонско хүдэлмэришэдэй хүдэлөөнэй вождь Виктор Кингисепп болон немецко-фашистска эзэмдэгшэдэй гарһаа наһа бараһан Эстонско ССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ байһан Иоханес Лауристинэй памятнигууд бодхоогдохо байна. (ТАСС).

ПРОМКООПЕРАЦИНУУДАЙ ЗАЛУУШУУЛАЙ БРИГАДАНУУДАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЗҮБЛӨӨН

Москвада олзоборилгын кооперацинуудай залуушуулай бригадануудай бригадирнуудай бүхэроссийска хоёрдохи зүблөөн нээгдэбэ.

Залуушуулай бригадануудай хүдэлмэриин дүн ба тэдэнэрэй зорилгонууд тухай асуудалаар РСФСР-эй Совнаркомой дэргэдэхи олзоборилгын кооперациин Управлениин начальник нүхэр Кравчук элидхэл хэбэ. Мүнөө олзоборилгын кооперацинуудта 98 мянган хүбүүд ба басагадһаа бүридэһэн 14 мянган залуушуулай бригаданууд тоологдоно. Тэдэнэрэй олонхи бригадануудынь үйлэдбэриин түрүү методые шудалжа, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлаха талаар үндэр жэшээнүүдые харуулнад.

Зүблөөнэй боложо байһан газарта гү, али эрдэмтэнэй гэртэ Москва, Ленинград, Рязань, Иваново болон бусад городуудай олзоборилгын кооперацинуудай залуушуулай бригадануудай бүтээн гаргаһан эд бараануудые үргэнөөр харуулһан выставкэ нээгдэнхэй. Эндэ үргэн хэрэглэлэй, уранһайханай оёлгын болон шэр тоһонуудай элдэб түрэлэй эд бараануудые үргэнөөр харуулна.

(ТАСС).

Молдавиин һургуулинуудта зорюулһан номууд

Молдавиин гүрэнэй хэблэл болбол шэнэ һуралсалай жэлдэ зорюулжа эхин ба гүйсэд бэшэ дунда һургуулинуудта үзэхэ номуудые молдавска хэлэн дээрэ хэблэжэ гаргаба. Эндэ бүхы дээрээ 13 нэрэтэй номууд гаргагдаа. Тэдэнэй дунда молдавска хэлэнэй, алгебра, арифметикэ, алгебраическа болон арифметическэ сборнигууд бии.

Молдавска хэлэнэй грамматика, молдавска хэлэнэй упражнениин сборник, историин, ботаникын, географиин номууд хэблэлдэ ороод байна. (ТАСС).

Волга дээрэ тамаржа ябадаг пионерскэ лагерьнууд нээгдэбэ

Сталинградай ажалшад болбол фронтовигуудай болон Доодо-Волжско бассейнын үхибүүдтэ зорюулжа хоёр тамаржа ябадаг пионерскэ лагернуудые ехэхэн һонирхолтойгоор түхеэржэ нээбэ.

«Гончаров», «Капитан Рачков» гэһэн лагернуудые нээһэн теплоходууд Москва хүрэхөөр мордобо. Сталинградһаа Москва хүртэр, мүн гэдэргээ бусаха замдаа 40 сүүдхын туршада лагерьта байһан үхибүүд хадаа волжско городуудай гоё һайхан юумэнүүдтэй танилсаха байна.

(ТАСС).

Украинын колхозуудаар шэнэ барилга хэгдэнэ

Бүхы Украина соо колхознигуудай ажаһууха гэр байранууд, колхозуудай ажахын барилганууд болон культурно-гэгээрэлэй шэнэ барилганууд хүдөө нютагуудта айхабтар ехээр хэгдэжэ байна. Гансахан 16 зүүн областьнуудтань 116 мянган элдэб барилгын мэргэжэлнүүдтэй колхознигуудһаа бүридэһэн 12.975 барилгын бригаданууд эмхидхэгдээд, хүдэлмэреэ хэжэ байнад.

Житомирско областьдо 4.000 гаран шэнэ гэр байранууд баригдажа дүүрээ. Тиимэһээ 45 мянга гаран хүн нүхэн соо байһанаа гоё һайханаар баригдаһан гэрнүүдтэ нүүжэ оробо.

Мүнөө жэлдэ житомирско колхознигууд болбол 8.900 шэнэ гэр байра, 2.675 үйлэдбэриин барилганууд болон культурно-гэгээрэлэй гэр байшангуудые барихаар түсэбтөө хараалба.

Шэнэ барилгануудые хэхэ талаар түрүү ябажа байһан колхозуудай алдар суунь гансахан Украина соо бэшэ, харин бүхы орон соо дэлгэрэнхэй.

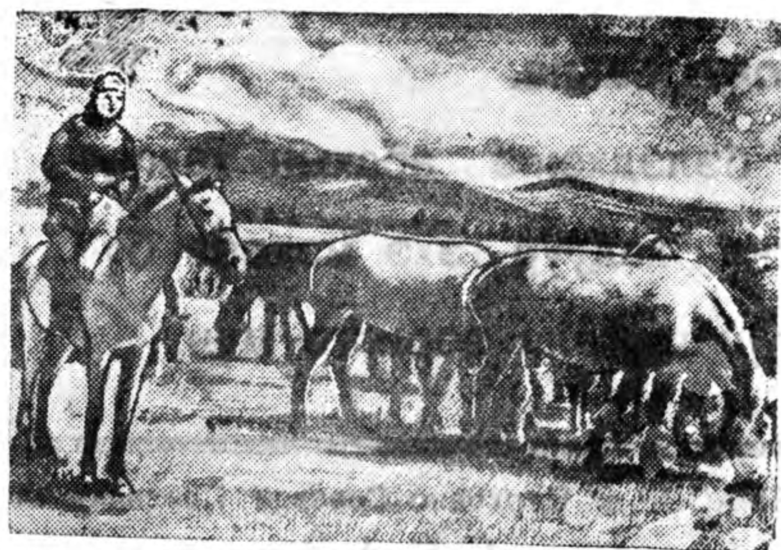
Днепропетровско областиин «Днепрельстан» гэжэ миллионер колхозой правлени болбол Улаан Армиин боецуудһаа хэдэн арбаад бэшэгүүдые абаба. Тэдэнэр хадаа армиһаа табигдажа ерэхэдэмнай колхоздоо член болгожо абыт гэжэ гүйлтануудтай бэшэгүүдые бэшэнэд.

Һаяхан энэ бэшэгүүдые тус колхозой членүүд өөһэдынгөө хамтын суглаан дээрэ хаража үзөөд, тэрэ боецуудые саг үргэлжэ ажаһуухаар колхоздомнай ерыт гэһэн уряалтайгаар харюунуудые эльгээбэ. Тус колхозойхид хадаа эдэнэртэ зорюулжа 35 шэнэ гэр барихаар хараалба.

(ТАСС).

„Шулуун сэсэг“ гэжэ фильм

Сталинска шагналай лауреат, уранзохёолшо Бажов болбол «Шулуун сэсэг» гэжэ шэнэ кино-фильмын текст редактироважа дүүргэбэ, тэрээниинь Мосфильмын студи табиха юм. (ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Түнхэнэй аймагай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим моришон Дуся Фомкина гэгшэ моридоо адуулжа ябана.

О. Зеккиин фото.

Партийна ажабайдал

Нэгэ агитаторай хүдэлмэри тухай

Лодой Балдановые колхозой членүүд угаа ехээр хүндэлдэг юм. Энэ хүндэтэ нэрэзэргые нүхэр Балданов имагта арад ниитын дунда пиитэ-ойлгууламжын хүдэлмэриие үргэнөөр ба hонирхолтойгоор хэжэ олоhон байха юм.

Агитатор Балданов болбол Хориин аймагай Ашангын сомоной «III Интернационал» колхоздо МТФ-е даагшаар хүдэлмэрилнэ. Тус колхоз болбол мүнөө жэлдэ мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэhэн байха юм. Июлиин 1-эй мэдээгээр, моридоор—120 процент, эбэртэ малаар—127 процент, хони ямаадаар—125 процент, шубуу үсхэбэрилхэ түсэбөө—100 процент дүүргэбэ. Энэ хэрэгтэ агитаторнууд—коммунистнуудай хэhэн хүдэлмэри яhала ехэ.

Үнгэрэгшэ үбэлдэ колхозой правлени болбол малажалай фермэ болон гүүртнүүд бүхэндэ хүдэлмэрилдэг хүнүүд бүхэндэ сабшалан халалан дээрэ наг шэбхэ зөөбэрилхэ, нэмэлтэ үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ, адууhа малаа ороондо оруулха гэхэ мэтын харюусалгатай даалгабаринуудые үгэhэн байгаа. Тиихэдэнь агитатор Балданов болбол коммунистнууд нүхэд Найданова ба Цыренова гэгшэдтэй хамта энэ хүдэлмэриин удха шанарые бусад малшадтаа ойлгуулжа үгөөд, 15 үдэрэй туршада 66 дүрбэлжэн метр түлөө, 350 ашаа наг шэбхэ, 13 центнер нэмэлтэ үбhэ тэжээл бэлэдхэхэhээ гадна, бүхы үнеэдээ ороондо оруулhан бэлэй.

Тэрээнhээ гадна, агитатор Балданов болбол малшадай үйлэдбэриин зүблөөнүүдые үнгэргэжэ, тэрээн дээрээ социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаhан уялгануудаа хэрзэргээр дүүргэжэ байhан тухай бүхы малшадта ойлгуулжа үгэдэг болоо. Нүхэр Балдановай даажа байhан фермын 13 малшад баранhаа стахановецууд болошо, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые саг үргэлжэ дээшэлүүлхэhээ гадна, хүлеэжэ абаhан түлнүүдээ нэгэшье гээлтэ хоролтодо оруулаагүй үбэлжүүлбэ. Мүнөө 130 тугал абаад, нэгэшье толгой гээлтэдэ оруулаагүй тэнжээбэ. Үшөө 10 тугал хүлеэгдэнэ. hүүлшын мэдээгээр 105 үнеэдээ ороондо оруулаа.

Энэ үедэ нүхэр Балданов 5 дахин ханын газетэ, 10 дайшалхы хуудаhануудые гаргажа, 27 политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэhэн байна. Тус колхозойхид үбhэхуряалгые саг болзор соонь эхилжэ, адууhа малдаа элбэг дэлбэг үбhэ тэжээл бэлэдхэжэ байнад.

Ц. ГАРМАЕВ.

Жаяг заршамгүй комсомолецууд

Зэдын аймагай Дырестэйн сомоной «Социализм» колхозой дэргэдэ 35 комсомолецуудhаа бүридэhэн томохон комсомольско эхин организаци бии юм. Теэд, эдэнэр хадаа өөhэдынгөө хүдэлмэриие обор нобшоор, ямаршье жаяг заршамгүйгөөр ябуулжа, комсомолецуудай үмэнэ табигдаhан харюусалгатай ба хүндэтэй үүргэнүүдые hайнаар дүүргэжэ шаданагүй.

Тус колхозой дэргэдэхи партийна эхин организаци болбол эдэнэрэй хүдэлмэриие hайжаруулха тушаа хэдэн дахин өөрынгөө суглаан дээрэ хэлсэжэ, тодорхой хэмжээябуулгануудые хараалhан шиидхэбэринүүдые абаад, тэрээниие дүүргэхэ хэрэгтэнь ехэхэн туhаламжа үзүүлдэг байна. Тиибэ ябашье эдэнэр хүдэлмэри дээрэ хубилалта хээгүй зандаа.

Мүнөө үбhэхуряалгын хүдэлмэри колхоз соонь түлэг дундаа ябуулагдажа, бүхы эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд адууhа малдаа бата бэхи үбhэ тэжээлэй база байгуулхын тулада үнэхөөрөө унаhан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Тиихэдэнь эндэхи комсомолецууд мүнөө хүртэр үбhэхуряалгада хабаадалсаха тушаа өөhэдынгөө суглаан дээрэ асуудал зүбшэн хэлсээгүй байhаар. hаяхан комсомольско организациин хамтын суглаан зарлагдабашье hаа, суглаанда тон үсөөн хүн ерэhэн туладань тэрэниие хойшолуулhан байгаа.

Хэрбээ эдэ комсомолецуудай хүсые зүбөөр хэрэглэжэ, тэдэнэрые полевой хүдэлмэриин шиидхэхы участогууд дээрэ табяад, ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр эрхилхэ зуураа комсомолецууд бүхэнэй өөhэдынгөө түрүү үүргэнүүдые дүүргэхэ хэрэгтэнь үдэр бүри туhалаа hаань, эдэнэр колхозно ажал хүдэлмэри дээрэ ехэхэн үүргэ дүүргэхэ байhаниинь хэндэшье мэдээжэ. Теэд, манай колхозой зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд комсомолецуудта туhаламжа үзүүлхые оролдодоггүй, харин тэдэнэй хүдэлмэриие хойшо татажа байhан баримтанууд бии.

Жэшээлхэдэ, июлиин 23-да зарлагдаhан комсомольско хамтын суглаанда ерэхэ гэжэ байhан ВЛКСМ-эй членүүдые колхозой правлениин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Ирдлтуев гэгшэ суглаанда эльгээнгүй, «таанартай таанаргүй суглаан болоно аабза» гэжэ сухалдан уурлажа байhан жэгшүүритэй ябадал гаргаа hэн.

Тиимэhээ ВКП(б)-гэй Зэдын айком болбол энэ организациин хүдэлмэриие үндэhөөрынь hайжаруулхын тушаа хэмжээ-ябуулгануудые абахаhаа гадна комсомолой хүдэлмэридэ hаал тойбо хэгшэдтэ хатуу хэмжээ абаха бэзэ гэжэ найданабди.

Ч. ДОНДУКОВ.

Илагшадаа хүлеэжэ байнабди

Манай арюун нангин Эхэ орониие нэрэ түрэтэйгөөр хамгаалhан боецуудай гэр бүлэдөө бусажа ерэхые Зэдын аймагай «Социализм» колхозой эрэгтэй эмэгтэй членүүд үдэр тудам хүлеэжэ байнад. Илагшадаа хүндэтэйгөөр угтаха зорилготойгоор, бидэнэр нилээдгүй ехэхэн бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ байнабди. Тэдэнэрэй гэр бүлэдөө бусажа ерэхэдэнь үгэхөөр 60 гаран толгой адууhа мал таhалагдаад байна.

Тэрэшэлэн 10 центнер таряа талха үгтэхөөр хараалагдаа. Мүн Дайлалдажа байгаа Улаан Армиhаа табигдагшадай ерэхэдэ нэгэ-нэгэ толгой хони үгэхэhөө гадна, тоhо болон мёд элбэг дэлбэгээр үгтэхэ байха юм.

Тэрээнhээ гадна, Улаан Армиин боецуудай гэр бүлэнэртэ өөhэдынгөө гэр байрануудые заhабарилха болон гоёохо хэрэгтэнь колхоз болбол ехэхэн туhаламжа үзүүлhэншье ба үзүүлхэшье байха. Жэшээлхэдэ, Ч. Дамбаевагай ба Р. Гомбоевагай өөhэдынгөө гэр байрануудые колхозно центртэ асаржа табиха хэрэгтэнь манай колхозойхид ехэхэн туhаламжа үзүүлhэн байгаа.

Хэрбээ армиhаа табигдагшадай хүдэлмэридэ орохо болоходонь тэдэнэртэ бидэнэр эгээл хүндэтэй даалгабари үгэхэhөө гадна, тэдэнэрэй дайн сэрэгэй жэлнүүдтэ шудалhан мэргэжэлнүүдые хараадаа абаха ёhотойбди. Манай сомоной Советэй депутадууд болон бүхы эдибхитэд болбол СССР-эй Верховно Советэй XII сессеэр баталагдаhан закониие үргэн ниитэ ажалшадай дунда үдэрhөө үдэр бүри ойлгуулжа үгэнэ.

Манай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд инаг хайрата илагшадаа хүлеэн ядажа байнат.

Д. ЖЫГМЫТОВ. Дырестэйн Сомоной Советэй түрүүлэгшэ.

ҮБhЭХУРЯАЛГЫЕ ШАМДУУЛХА!

Үбhэхуряалгаяа эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө

ХЭЖЭНГЭ. (Манай корреспондентhээ). Үбhэхуряалгые богони болзор соо, эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө республикын бүхы эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудые социалистическэ мүрысөөндэ уряалhан Иволгын аймагай «Авангард» гэжэ хүдөө ажалай артелиин хандалгые Хэжэнгын түрүү колхозууд халуунаар угтаhан байна.

«Заветы Ильича» колхозой членүүд үбhэхуряалгаяа августын 15 болтор эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, таряахуряалгада хүсэн түгэс бэлэдхэлтэйгээр орохо социалистическэ уялга абаhан юм. Тиин, энэ артелиин членүүд абаhан уялгануудаа түрүүшын үдэрнүүдhээ хойшо амжалтатайгаар дүүргэжэ захалаа. Колхоз соохи социалистическэ мүрысөөндэ тарянажалай нэгэдэхи бригадынхид түрүүлhээр. Энэ бригадын членүүд дунда зэргээр үдэр бүри тус тустаа 0,55 гектар сабшажа түсхайта даалгабаринуудаа үлүүлэн дүүргэдэг болонхой. Гар хажууршад Л. Леонова, А. Павлова, А. Щакина, Е. Ставская гэгшэд 0,65 гектарай орондо үргэлжэ 0,75 га сабшана.

Хэрбээ тус колхозойхид нёдондоной эды хирэдэ сабшалга ба хуряалгаар хамагhаа хожомдожо ябаhан байгаа hаа мүнөө жэлдэ түрүүшүүлтэй зэргэшэнхэй.

Дунда-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой членүүд «Авангардынхидай» үүсхэлээр социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсожо, үбhэхуряалгаяа тарьяхуряалгын хүдэлмэринүүдэй эхилтэр заатагүй дүүргэхэ уялга абаhан юм. Тиигээд байхадаа эдэнэр үбhэнэй бүхы хүдэлмэринүүдые шангадхажа, түрүү зэргэдэ гарахын түлөө үдэр hүнигүй тэмсэжэ байна. hаяын үдэрнүүдтэ байгуулагдаhан нормонуудаа үлүүлэн дүүргэдэг болоhон колхознигууд нилээдгүй олошорбо.

Гар хажууршадай хүдэлмэриин темпэ ба шанар буришье дээшэлээ Тэдэнэрэй олонхидынь 0,50 гектар нормоёо саг үргэлжэ hайн шанартайгаар үлүүлэн дүүргэжэ колхозой правлениин бүгhөө магтагдана. Үтэлhэн колхозник Цыренжапов гэгшэ гар хажуураар үдэр бүри 0,70 гектар сабшажа бусад колхознигуудта үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулдаг байна. Тэрэшэлэн колхознигууд Тыгшыев, Дамбаева, Жигмитов гэгшэд үдэрэйнгөө нормонуудые 120 процент хүртэр дүүргэнэ.

Үбhэхуряалгын бүхы хүдэлмэринүүдые ургаса хуряалга хүртэр эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эбтэйгээр оролсоhон Хэжэнгын түрүү колхозууд адуу малаа садхалан тэжээлээр хангаха хэрэгтэ ниимээр хабаадалсажа байна.

Зүгөөр, аймагай олохон колхозууд үбhэхуряалга, силос даралга ба набшаhата тэжээлнүүдые бэлэдхэхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулжа байха юм. Тиимэдэ эдэ колхозууд өөhэдынгөө дутуунуудые энэ гэhээр усадхажа тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ түрүүшүүдтэй адли эршэмтэйгээр оролсохо зорилготой.

З. ЛУБСАНОВА.

Үбhэшэд үндэр бүтээсэ туйлана

ТУРУНТАЕВО. (Телефоноор абтаба). Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз үбhэхуряалгаар аймаг соогоо түрүүлжэ ябанхай. Энэ колхозой членүүд сабшалга хуряалга хоёрой дунда забhар гаргахагүйн түлөө мүнөө жэлдэ ехэхэн оролдолго гаргана. Тиин, сабшаhан үбhөө хатаhан дарынь бухаллаад hүрилдэг байна.

Сабшалан дээрэ 56 гар хажууршад ба 6 сенокосилка хүдэлмэрилнэ. Гар хажууршадай олонхид үдэрэйнгөө нормонуудые үлүүлэн дүүргэжэ, үндэр бүтээсэтэ ажалаараа шалгарнад. Эдэнэрэй 15 гар хажууршад нормоо үдэр бүри алдангүй 120—150 процент дүүргэдэг байна.

Тэрэшэлэн набшаhата тэжээл бэлэдхэжэ байhан колхознигууд үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Тэрэнэй ашаар энэ артель набшаhата тэжээл суглуулха түсэбөө хахадhаань үлүү гартар дүүргэhэн байна.

Дээрэхи колхозой членүүд үбhэхуряалгын хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар үнгэргэхые уряалhан Иволгын аймагай «Авангард» артелиин членүүдэй үүсхэлээр социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо үбhөө 25 хоног соо, эрхим шанартайгаар хуряажа дүүргэхэ уялга абаhан юм. Мүнөө тэрэнээ дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна.

Зэдээрхин унжагайрhаар

Урда жэлнүүдтэ үбhэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэнгүй hүрэг ехэ гарза гайда тохёолдодог ябадалhаа Зэдын колхозуудай hургаал абаагүй байhаниинь мүнөө элеэр харагдажа байна. Үбhэхуряаха, силос дараха ба набшаhата тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэринүүдые тон хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байха юм. Ушарынь хадаа зэдээрхин үбhэндөө ехээр хожомдожо ороhон дээрэhээ мэнэ hая болтор эмхидхэлэй дутуу дунданuудые усадхажа шадаагүй байба. Аймагай олонхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ногоон хүсэд эдеэшээгүй гэhэн хорото шалтаг дурсаад, аяар июлиин хахад болтор үбhөө хүсэд сабшажа эхилээдүй байгаа.

Тэрэнhээ боложо эндэхи колхозууд июлиин 25-ай мэдээгээр үбhэ сабшаха түсэбөө миил 17,5 процент дүүргэhэн байха юм. Бии байгаа 147 сенокосилкануудайнь оройдоо 83 хүдэлмэрилнэ. «Пятилетка» (түрүүлэгшэнь нүхэр Борисов), Кировэй нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Чагдуров) колхозууд үбhэндэ ороhоор өөдтэй юумэ хээгүй байна. Июлиин 20 болтор эдэ колхозууд оройдоо 12—21 гектар сабшаhан байна.

Силос дараха ба набшаhата тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри эндэ баhал хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Үбhэхуряалгые унжагайруулhаар байhан Зэдын колхозууд алдуута ябадалаа заhажа, үхэр малаа садхалан тэжээлээр хангаха хэрэгтэ бии байгаа бүхы аргаяа баранииинь хэрэглэхэ зорилготой.

Д. ЖИГМИТОВ.

Бригадаараа түрүүлэнхэй

ТАРБАГАТАЙ. (Телефоноор абтаба). Надеенскэ сельсоведэй «Искра» колхозой гурбадахи бригада (бригадирынь нүхэр Антонова) үбhэ сабшаха түсэбөө 70 гаран процент болгоод байна. Тиигэжэ энэ бригадынхид колхоз соохи социалистическэ мүрысөөндэ барaниинь илангхай. Бригадын членүүд соо нормоо дүүргэдэггүй нэгэшье хүн үгы юм. Гар хажууршадынь 0,30 гектарай орондо үргэлжэ 0,35—0,38 га эрхим шанартайгаар сабшанад.

Тэдэнэй дунда түсгаар шалгардаг колхознигууд Анна Хомякова, Мавра Хомякова, Капитолина Трифонова, Мария Антонова гэгшэд үдэрэй 110—120 процент алдадаггүй байна.

Эдэнэрэй удаа нүхэр Зайцевай бригада ябана. Тус бригадын членүүд үбhэхуряаха түсэбөө 66 процент дүүргээ. Колхознигууд Наталья Бурдуковская, Августа Михалёва, Ольга Климова, Евдокия Антонова ба бусад бригада соогоо түрүүлжэ ябана. Эдэнэр үдэр бүхэндэ эрхим шанартайгаар 0,35—0,40 га сабшадаг юм.

Колхозой түрүүлэгшэ Покапкин ба партийна организациин секретарь Павлова гэгшэд эдэ түрүү бригадануудай ажал улам дээшэлүүлхын зорилгоор, үбhэхуряалгын эрхимүүдые урмашуулха хэмжээнүүдые абадаг байна.

И. ФЕДОТОВ.

Бадаржа байhан Баянголой колхоз

Урдань хаанта засагай үедэ Баянголой хүнды хүхэ талаар эндэ-тэндэ табхайлдажа hууhан hаеы гэрнүүд соо нютагай үгытэйшүүл лама, бөө ба баяшуудта дарлагдажа hуудаг hэн. Энэ үргэн уужам талын заха зүүрээр тиихэ үедэ гансахан лэ зэрлиг ангууд харагдадаг ба бөөнэрэй дуулаха абяан дуулдадаг байгаа.

Энэ хадаа аяар урда сагта байгаа hэн. Мүнөө болоходо Баянгол нютаг тон ондоо маягтай болбосоронги нютаг болоо. Эндэ hуурижаhан Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз Баргажанай аймаг соохи бадаран хүгжэжэ байhан колхозуудай нэгэниинь юм. Тус колхоз жэлhээ жэлдэ ажахыгаа хүгжүүлэн бадаруулна. 1939—1940—41 онуудта тус колхоз хүдөө ажалай Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадажа, 3 удаа нэгэдэхи зэргын диплом шан абаа hэн. Колхоз болбол ажал хүдэлмэридэ үнэн сэхээр хандадаг түрүү хүнүүдээр олошоржол байна. Тэдэнэй дунда правительствын зүгhөө орден хайраар шагнагдаhан Радна Будаев, Доржи Линхаев ба бусад бии.

Карл Марксын нэрэмжэтэ артелиин бүхы членүүд Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай жэлнүүдтэ унтаха нойргүйгөөр хүдэлмэрилжэ, эсэсэй илалта туйлаhан баатар Улаан Армидаа нилээдгүй ехэ туhаламжа хүргөө. Тус колхоз Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай эхилхэдэ 400 гаран хүнүүдые Улаан Армиин зэргэдэ үдэшөө hэн. Тиихэдэнь эндэ үлэhэн эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд ажалай фронтын эзэд боложо, таряа талхан ба адуу малаа хүгжүүлхын түлөө хормойгоо шуужа оролсоhон байна.

Колхозой түрүүлэгшэ Буянта Цыренжапов ба партийна организациин секретарь Радна Будаев гэгшэд Карл Марксын нэрэмжэтэ артелиин ажахын ба культурна хүгжэлтые бадаруулха хэрэгтэ үнэн сэхээр оролсожо, эдэ амжалтануудые туйлаха ябадал хангаа.

Дайн сэрэгэй хүшэр хүндэ эрхэ байдалда байhан болобошье, тус колхоз тарилгын талмайе багадхангүй ба адуу малаа хоролтодо оруулангүй байжа илаhые ажалай амжалтануудаар угтаба. hүүлэй жэлнүүдтэ Карл Марксынхид адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб зүhэн бүрөөр үлүүлэн дүүргэжэ байна. Ажахын талаар амжалтануудые туйлажа байhан энэ артелиинхид болбол оборонно-ажахын удхашанартай шухала кампанинуудта эршэмтэйгээр хабаадалсадаг байха юм. 1945 оной Гүрэнэй Сэрэгэй Дүрбэдэхи урьhаламжа 80.000 түхэригтэ захиhан байна.

Ажахыгаа хүгжүүлхэтэеэ нэгэн хамта, культурна болбосоролой хүдэлмэринүүдые эршэмтэйгээр ябуулна. Мүнөө тус колхоз өөрын радиостанцитай боложо бүхы колхознигуудайнгаа гэртэ радио тодхоhон байха юм. Мүн электростанци барижа электрын галаар яларжа байдаг болонхой. Колхозойнь hуурин хүсэд культурна болбосон түхэлтэй болоhон байна. Колхознигуудай hууха шэнэ гэрнүүд болбосоронгы түхэлтэйгөөр баригдажал байдаг. Тэрэшэлэн модо хюрөөдэхэ завод ба элдэб мастерскойнууд түхеэрэгдэнхэй.

40 хүнэй hууритай колхозно кумысолечебница баригдажа бэлэн болоо. Эндэ колхознигууд ба фронтовигууд амарха байна.

Кумысолечебницын баригдаhан газарта уушха ба хотын үбшэнүүдые эмшэлхэ уhанууд бии юм. Тиимэдэ энэ уhые шэнжэлжэ арад зондо бүри туhатай болгохо тушаа БМАССР-эй Наркомздрав анхарха hэн гэжэ hанамаар байна.

Энэ жэлдэ тус колхозой членүүд баян ургаса хүлеэхээр бата бэхи hууритай. Хабарай полевой хүдэлмэриин үенүүдтэ нүхэд Задуев, Дансаранов, Рынцеев гэгшэдэй бригаданууд унаhан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлмэрилжэ, үнэр ургасын үндэhэ hуури hайнаар табиhан байгаа.

Мүнөө болоходо эдэнэр ургаса хуряалгаяа богони болзор соо, эрхим шанартайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлэн, бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые эршэмтэйгээр үнгэргэжэ байха юм.

Малажалай фермэнүүд гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэжэ адуу малай ашаг шэмые улам дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй эршые бүри хүсэтэйгээр дэлгэрүүлэн, үбhэхуряалгые түргэн ба гээлтэгүйгөөр үнгэргэхэ хэрэгтэ хамсыгаа шамажа оролсонхой.

Бадаржа байhан Баянгол нютагта ажаhуудаг Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой членүүд хүндэтэ фронтовигуудаа ажалай иимэ амжалтануудаар угтажа байна.

Б. РИНЧИНОВ.

ҮНЭГЭН ЗАХА

Үнэгэн гансааран арьяатанай дунда мэхэтэй гээд,
Үнинhөө хэлсэдэг: Би энээндэ этигээгүйб.
Хулганын дайсан аашата үнэгэдэй түүхые
Хүүгэдүүд уншаад этигэн баясан жаргуужа.

* * *

Намтай хашилаагүй дээрэлхүү басагые хүзүүдэhэн
Нарихан хоншоорто үнэгые тугаар хараалби.
Үлигэртэ тэрээнэй мэхэтэй гэжэ хэлэгдээшэ,
Үхэлгэ сахилгаан галаар зүрхым дайрабал.

* * *

Намаhаа залуушье, сэбэр шиираг хүбүүдэй
Наада урнае тоодоггүйхэн басагамшуу.
Дошхон хүлэгтэл, хэнэйшье хомхой хургые
Долгитомо үбсүүндээ хүргэдэггүйхэн басагамшуу.

* * *

Буса ангуудтал нахид жалгаар үнэгэн ши,
Бузар хорхойн хэбтэшэ боложо хосороогүйш...
Мэхэтэй хадаа хүп сагаан басагые
Мэдэлдээ абаад үхэhэншье хойноо нүхэсөөл хаш.

* * *

Хамар шэмхэмэ хүйтэн үдэрнүүдтэ, басаганаар,
Хамта ябадаг үнэгэн яаhан золотойб даа.
Хойто наhанай буян жаргал байдаг hаань,
Хурдан үнэгэн лэ тэрээни эдлэдэг, мэдытэ.

* * *

Халуун уралаараа сэсэг нюдэтэ басаганшни
Халтар нюрагыеш үнэсэн таалан ябанал ха.
Дулаан аминhаань уни бутаран таашаажа,
Дуран соохоноо хүхэн дээрэнь амарнаш.

* * *

«Намдал адляар басаганай дүүрэн мүрые,
Наашаа ерээд хүзүүдээд тэбэрээд үзыш»—гээд,
Үнэгэн ехэрхүү омог түхэл ерүүлнэ.
Үнэгэн сээжэдэм гашуун сухал түрүүлнэ.

* * *

«Ши поэт намдал иимэ золгүйш»—гээд,
Шэл хуба галта нюдөөр наадалналтайш?
«Атаархажа поэт байнал бээш»—иигэжэ,
Араап хурса сурхай шүдөөр ирзайналтайш?

* * *

Үнэгэн дуула: үнэхөөрөө намhаа золтойшье hаа
Үнэн золоо мяхаша зүрхэндөө шэнгээгыш.
Дуралал хүсэлэй атаата үсэд hорёоэ
Дууша поэдэй халуун зүрхэн тэсэдэггүй.

* * *

Омог басаганай мүр дээрэhээ гэдэргээ
Ондоо газарта баhа дахяад ирзайгаалhаа,
Шүгэ улаан хялар хоёр нюдэдүүдээ
Шүбгэ хурса жада гуурhаар түнхюулхэш.

* * *

Хара хүрэн шарбадаг билдууша hүүлээрээ
Хасарайм ойгуур дахяад шэрбээд туршаалhааш,
Гүлгэ миисгэйн зугаа болгохоёо hүүлыешни
Гүйдэл дундаа гараа оройгоод ходолхоб.

* * *

Наран шарайта сэлмэгхэн басагые хүзүүдээд
Наада найрай баярта гал соо шаталсахал hаа,
Мэхэтэ халтар үнэгэн болоод, тэрээгүүр,
Мэргэн ангуушадай бусаха замдаар хүлеэhэйб.

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ.

ХИЛЫН СААНА

Петэниие сүүдлэлгэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Парижска радиогой дамжуулhанай ёhоор, мүнөөдэр Петэнэй хэрэг тушаа сүүдэй 4-дэхи заседани болобо. Сенатын урдын түрүүлэгшэ Жюль Жаннена гэгшэ гэршэлхы үгэнүүдые хэлэбэ. Засаг захиргаанииe абаhанайнгаа хойто үдэртэнь Петэн хадаа абсолютистскэ ёhо гурим байгуулаа hэн гэжэ тэрэ гэршэлэгшэ баримталба. Хоёр палатанууд тараагдажа, саашадаа хэзээшье суглараагүй бэлэй. Лавалиин нүлөөн тухай Петэниие хамгаалагша хүнэй асуудалда харюусаха зуураа, үтэр түргэнөөр эбтээ орохо ябадалда зорюулагдаhан Лавалиин хорото муухай ажал-ябуулгые мэдэхэ байгааб гэжэ гэршэлэгшэ хэлэбэ. Лаваль хадаа Петэнэй табиhан зорилгонуудай түлөө оролдодог байгаа. Эбтээ оролго хадаа хүлисэшэгүй муухай акт байhан юм гэжэ Жаннена мэдүүлбэ. Эсэргүүсэлтэ үзүүлэгты гэжэ нэрэ хүндэмнай бидэндэ захираа hэн.

hүүлээрынь сүүд хадаа гэршэлэгшэ болохо Луи Марэн гэгшые мүрдэжэ эхилнэ.

Сүүд хадаа 1935 ондо Мадридтахи французска посольстводо атташе байhан Газель гэжэ гэршэлэгшые дуудана. Петэн хадаа Испанида элшэн сайд байхадаа, хэрбээ намайе засаг захиргаанда hуулгаа юм хадань министр болгохо хүнүүдэй списогуудые тиихэдэ харуулаа hэн гэжэ тэрэ гэршэлэгшэ мэдүүлбэ. Энэ списов соо Лавалиин обог байдаг hэн.

Эттлиин мэдүүлгэ

ЛОНДОН. (ТАСС). Мүнөөдэр hунгалтын дүнүүдые тооложо элироhон хойнонь лейбористска партиболбол нари нягтаар зохёоhон программатайгаар hунгалтануудые угтаба гэжэ лейбористска партиин лидер Клемент Эттли гэгшэ хэлэбэ гэжэ лондонско радио мэдүүлнэ. Гадаада политикын талаар hүүлшын лейбористска правительствода гадаада хэрэгүүдэй министрээр Артур Гендерсоной байха үедэ бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ гэжэ оролдодог политикатай хэтэ заяанай үг заншалые баримталха байнабди гэжэ Эттли хэлэбэ. Бидэнэр хадаа дайн сэрэгые зайсуулха дэлхэйн шэнэ гуримай хэрэгтэй байhан ябадалhаа хэзээдэшье сухаридаггүй байгаабди. Бидэнэр хадаа бүхы оронуудта хүн зоной ажабайдалай хэмжээе дээшэнь болгохо арга-байдал олгохо дэлхэйн экономическа тиимэ политикые баhал хамгаалжа байдаг hэмди. Манай дотоодын политика хадаа гадаадынхитаяа зохилдонхой. Бидэнэр тэрээн тухай hунгалтын урда тээ тодоор хэлээ hэмди. hунгагшад манай программые ойлгожо, бидэнэй талада дура зориг ба мүн хүнүүдшье бии хадань тэрэнээ бэелүүлжэ шадаха байна гэжэ тоолоо гэжэ hунгалтын дүнгүүд харуулна.

АНГЛИДА БОЛОhОН ПАРЛАМЕНТСКА hУНГАЛТАНУУДАЙ ДҮНГҮҮД ТУШАА

ЛОНДОН, июлиин 27. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, 627 hунгалтын округуудhаа 390 лейбористнууд, 195 консерваторнууд, 11 либералнууд, 14 национал-либералнууд, 10 бэеэ даагшад, 2 коммунистнууд ба бусад англиийска парламентда эсэсэй мэдээнэй ёhоор hунгагдаhан болоно. 12 университедскэ hунгалтын округуудаар hунгалтын дүнгүүд хойто недели соо ба наhа бараhан лейбористска кандидадай зүбшөөрэлөө үгэhэн hунгалтын нэгэ округта августын 9-дэ элитэ болохо байна.

Шэнэ парламентын составта бүхы дээрээ 640 членүүд оролсоно (1935 оной hунгалтанууд дээрэ 615 байhан юм).

США-гэй СЕНАТ НЭГЭДЭМЭЛ НАЦАНУУДАЙ УСТАВЫЕ БАТАЛБА

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 28. (ТАСС). США-гэй сенат нэгэдэмэл нацануудай уставые мүнөөдэр баталба гэжэ Нью-Йоркскэ радио дамжуулна. Баталхын түлөө 89 сенаторнууд гараа үргэхэдэнь, хоёр хүн баталхагүй гэбэ.

ГРЕЧЕСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВО ТУШААЛhААН ГАРАБА

ЛОНДОН, июлиин 28. (ТАСС). Греческэ премьер-министр адмирал Вулгарис ба тэрэнэй кабинедэй членүүд тушаалhаан гараба гэжэ лондонско радио мэдээсэнэ.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. ответ. редактора—7-82, ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03 писем и переводов—6-03 (2 зв); объявлений—2-64 (2 зв.).

Н—00408. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500.